

ลโทษอย่างไรให้นักเรียนได้ดี

นำเสนอเมื่อ : 19 มี.ค. 2552

การลโทษต้องกระทำอย่างยุติธรรม ไม่ใช่วิธีที่รุนแรงหรือดูร้าย ไม่กระทำในขณะที่ผู้ใหญ่ยังมีอารมณ์โกรธและจะต้องไม่กระทำให้นักเรียนได้รับความอับอาย ต้องทำด้วยความเมตตา ให้คิดเสมอว่าการลโทษนักเรียนนั้นไม่ใช่การทำให้นักเรียนเจ็บปวดทั้งทางร่างกายจิตใจ หรือเป็นการสนองอารมณ์ของครู แต่มีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น

ลโทษอย่างไรให้นักเรียนได้ดี

วุฒิปัทธวรรณบัณฑิต
นักศึกษาศรีอยุธยาโท
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

“รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี” สุภาษิตนี้อยู่คู่กับสังคมไทยมานาน จนกลายเป็นส่วนหนึ่งของวิถีการเลี้ยงดูเด็ก ทั้งในบ้าน และโรงเรียน คนรุ่นก่อนเชื่อกันว่า “ไม่เรียวสร้างคนให้เป็นคนดี” จึงยินยอมให้ครูซึ่งถือเสมือนพ่อแม่คนที่สองตีบุตรหลานของตนได้ แต่เมื่อกาลเวลาผ่านสังคมเปลี่ยน ครูจำนวนไม่น้อยละทิ้งจริยธรรมสำนึกของความเป็นครู และใช้ไม้เรียวรวมถึงอุปกรณ์อื่น ๆ เป็นเครื่องระบายนามณ์ ผู้ปกครองส่วนใหญ่ จึงไม่ต้องการที่จะให้ครูใช้ไม้เรียวและความรุนแรงคุมประพฤติบุตรหลานของตนอีกต่อไป

การเปลี่ยนที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยีและอื่นๆ ในโลกการสื่อสารไร้พรมแดนก่อให้เกิดการแข่งขันกัน การผสมกลมกลืนกันทางวัฒนธรรม การเรียนรู้และการเลียนแบบในด้านความคิด ความเชื่อ พฤติกรรมซึ่งกันและกัน จะเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงของสังคมไม่ว่าจะเป็นลักษณะใดก็ตามย่อมส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงความประพฤติปฏิบัติและแบบแผนวิถีชีวิตบุคคล (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2537 : 1) สำหรับ คนไทย ก็เช่นกัน เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงและเกิดการปรับตัวไม่ทันภาพผสมระหว่างความทันสมัย

ของวัตถุและความล้าหลัง หรือล่มสลายของสถาบันต่างๆ
ทางสังคมไทยและศีลธรรมอย่างรุนแรงจึงปรากฏให้เห็น (ประเวศ. 2538 :
8-9) ทำให้สังคมไทย กลายเป็นสังคมที่เริ่มขาดระเบียบวินัย
ทั้งในครอบครัวรวมไปถึงบุคคลโดยรวมของประเทศ (ดาว. 2539 :

19)
โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนซึ่งอยู่ในวัยรุ่นมีแนวโน้มที่จะประพฤติปฏิบัติตนไป
ในทางที่ไม่เหมาะสม ทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น
จำเป็นต้องมีการรณรงค์ป้องกันแก้ไขปัญหาลดลงช่วยเหลือนักเรียนเหล่านั้นให้มีความ
ประพฤติไปในทางที่เหมาะสม สร้างความเจริญงอกงาม ทางปัญญา
ความคิดจิตใจ และคุณธรรม ให้เป็นอนาคตที่แจ่มใสของชาติ
สมกับเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีค่ายิ่งของสังคม (กรมพลศึกษา. 2537 : บทนำ)
ด้วยเหตุนี้ กฎ ระเบียบ

วิธีการทำโทษนักเรียนจึงมีความสำคัญมากที่จะควบคุมและปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
ให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีระเบียบวินัยในตนเอง รู้จักรับผิดชอบในการกระทำของตน
ผู้บริหารและครูจึงต้องมีความรู้ในเรื่องของระเบียบ แนวคิด และวิธีการต่างๆ
ในการลงโทษนักเรียน
หากผู้บริหารและครูลงโทษนักเรียนด้วยอารมณ์หรือรุนแรงเกินไปอาจเกิดผลเสียห
ลายฝ่าย ทั้งกับนักเรียน กับตัวครูเองและสถานศึกษา
ดังนั้นการลงโทษนักเรียนจึงควรมีความรู้ในเรื่องต่อไปนี้

ความหมายการลงโทษ

กรมสามัญศึกษา (2534: 12)

ได้ให้ความหมายของการลงโทษนักเรียนไว้ในกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับงานสารวัตรนักเรียนว่า การลงโทษ
หมายถึง การลงโทษนักเรียนหรือนักศึกษาที่ประพฤติผิด หรือฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษา
หรือของกระทรวงศึกษาธิการซึ่งออกตามความในประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 132
โดยมีความมุ่งหมายเพื่อสั่งสอนให้มีความประพฤติดีหรือให้เข็ดหลาบเพื่อจะได้ไม่ประพฤติผิดอีก

สุมน อมรวิวัฒน์ และคณะ (2535: 367) ได้ให้ความหมายของการทำ

โทษหรือการลงโทษในกระบวนการเรียนการสอนของไทยว่าหมายถึง วิธีการต่างๆ ที่ครูใช้เพื่อทำ
ให้นักเรียนได้รับความเจ็บปวด ทรมานทางกายหรือทางจิตใจ ในระดับใดระดับหนึ่งเพื่อหวังผลดังนี้

1. บังคับบัญชาให้นักเรียนอยู่ในระเบียบแบบแผนที่กำหนด
2. ควบคุมให้นักเรียนตั้งใจเรียนจนได้ผลดี
3. ปกครองให้นักเรียนอยู่ในระเบียบเพื่อที่ครูจะได้สอนได้โดยสะดวก
4. อบรมจิตใจและฝึกฝนให้นักเรียนมีวินัยและความประพฤติดีขึ้น
5. ดัดสันดานของนักเรียน

หลักในการลงโทษนักเรียน

Biehler, & Snowman (1990: 344)

ได้กล่าวถึงการลงโทษว่าเป็นเทคนิคที่แพร่หลายที่สุดในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมโดย

เฉพาะวิธีลงโทษทางกายและเป็นวิธีหนึ่งที่ได้รับการโต้แย้งมากที่สุด

Hyman & D' Alessandro (1984 อ้างถึงใน พรรณี ชุทัย เจนจิต, 2538:

330-331) ได้กล่าวถึงเรื่องการ

ลงโทษว่าเป็นสิ่งที่ถกเถียงกันอยู่มากทั้งนี้เนื่องจากความคิดเห็นที่แตกต่างกันในเรื่องระเบียบวินัย และการลงโทษ

ซึ่งคนส่วนใหญ่ยังเห็นว่าการลงโทษจะช่วยให้เด็กเป็นคนมีระเบียบวินัย ประพฤติตัวดี

ส่วนฝ่ายที่ไม่เห็นด้วยกับการลงโทษมองเห็นว่าระเบียบวินัยควรเกิดจากการควบคุมภายในตนเองอันจะนำไปสู่การเคารพนับถือในตนเอง

และจากการทดลองในห้องปฏิบัติการ

การพบว่าการลงโทษทางกายไม่มีประสิทธิภาพในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

และนอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงผลเสียของการลงโทษไว้ ดังนี้

1.

การลงโทษจะมีผลระงับพฤติกรรมเพียงชั่วคราวไม่ช่วยให้ผู้รับการลงโทษรู้ว่าอะไรคือ

พฤติกรรมที่พึงประสงค์

ผู้เรียนจะเลียนแบบพฤติกรรมก้าวร้าวจากท่าทีของผู้ใหญ่ในขณะที่ลงโทษ

2. พฤติกรรมที่ถูกลงโทษจะยังคงมีอยู่ต่อไป ถ้าผู้ลงโทษไม่อยู่

3. การใช้การลงโทษอาจเป็นการเสริมแรงได้ในบางกรณี แต่ก็อาจทำให้พฤติกรรมที่ไม่ดีมีเพิ่มมากขึ้นได้

4. การลงโทษทำให้เด็กเกิดการวิตกกังวล ทำให้ขาดความมั่นคงทางอารมณ์ มีอารมณ์

ดิ่งเครียด มีแนวโน้มที่จะเป็นคนที่เก็บตัวไม่กล้าจะเผชิญปัญหา

5. เด็กมีแนวโน้มที่จะต่อต้านการลงโทษด้วยการสูดอบ

หรือกลายเป็นคนเงียบเฉย มีลักษณะถอยหนี ไม่ยอมมสูงส่งกับ ผู้ใด

หากเป็นในโรงเรียนเด็กจะต่อต้านการลงโทษด้วยการหนี โรงเรียน หรือทำลายสิ่งของ

6. เด็กมีแนวโน้มที่จะหลีกเลี่ยงผู้ลงโทษทุกครั้ง เมื่อมีโอกาส

7. การลงโทษมีแนวโน้มให้เด็กแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว

8. การลงโทษอาจส่งผลให้ผู้เรียนเกลียดกลัวครู

ตลอดจนวิชาที่เรียนและโรงเรียน

ดังนั้น การลงโทษควรใช้อย่างระมัดระวังที่สุด

ควรเลือกใช้วิธีสุดท้าย และจะต้องทำ

ทันทีภายหลังจากที่ผู้เรียนมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

สมพร สุทัศน์ีย์ (2523: 70-71)

ให้ความเห็นเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียนไว้ว่าการลงโทษส่วนใหญ่เป็นการมุ่งเพื่อที่จะว่ากล่าวสั่งสอน โดยมีเจตนาจะแก้ไขนิสัย และความประพฤติที่ไม่ดีของนักเรียนให้รู้สึกสำนึกในความผิด และเว้นการประพฤติชั่วเพื่อกลับประพฤติตนในทางที่ดี ซึ่งสรุปสาระที่ควรคำนึงอันจะเป็นหลักในการลงโทษดังนี้

1. หลีกเลี่ยงการลงโทษด้วยวิธีแบบกลั่นแกล้ง ด้วยการเคียดแค้น

และพยายาม

2. หลีกเลี่ยงการลงโทษด้วยวิธีรุนแรง

3. หลีกเลี่ยงการลงโทษนักเรียนที่กำลัง

เจ็บป่วยหรือกระทบกระเทือนอย่างรุนแรง

4. หลีกเลี่ยงการลงโทษลักษณะประจานนักเรียน

5.

ก่อนลงโทษควรชี้แจงให้นักเรียนทราบด้วยว่าพฤติกรรมอะไรของเขาที่ทำให้เขาถูก

ลงโทษ และควรบอกพฤติกรรมที่ครูต้องการ

6. ลงโทษด้วยความยุติธรรม ไม่มีอคติ

7. พยายามให้นักเรียนรับรู้ว่า

ครูลงโทษด้วยความรักความปรารถนาดีและมีเหตุผล

8. การลงโทษควรคำนึงอายุ เพศ และพัฒนาการของจิตใจนักเรียน

9. การลงโทษครูควรกระทำ ด้วยความสุชุม รอบคอบที่สุด

10. ควรลงโทษนักเรียนทันทีทำความผิด

11. การลงโทษต้องไม่พรั่นพรึงมากเกินไป

เน้นการลงโทษเพื่อปรับปรุงให้นักเรียนทำตัวดีขึ้น จึงจะเรียนรู้ได้ดี

12. เป็นการลงโทษที่นักเรียนยอมรับและเห็นด้วย

13. ควรลงโทษพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมทุกครั้ง

14. การลงโทษควรเป็นวิธีสุดท้ายที่ครูจะใช้

ความผิดเกี่ยวกับระเบียบของนักเรียน

โดยทั่วไปมักจะถูกตัดสินด้วยการลงโทษหรือการว่ากล่าวตักเตือน สอนแนะนำ

เพื่อไม่ให้มีการปฏิบัติผิดระเบียบอีก ซึ่งพนัส หันนาคินทร์ (2528: 208-214) และทวีบูรณ์

หอมเย็น (2534: 34-35) ต่างมีความเห็นที่สอดคล้องกันในการแก้ไขการกระทำผิดระเบียบของนักเรียน

โดยให้เริ่มแก้ตั้งแต่สาเหตุ โดยการค้นหาสาเหตุให้พบเสียก่อน ในบางกรณีอาจรอไม่ได้ จำ

เป็นต้องใช้วิธีการแก้ไขเหตุการณ์เฉพาะหน้า เพื่อไม่ให้ความผิดเช่นนั้นเกิดขึ้นอีก ดังนั้นการแก้ไข

หรือหักห้ามไม่ให้เกิดการผิดระเบียบขึ้นอาจทำได้ดังนี้

1. การลงโทษให้เจ็บกาย เช่น

การเขียนตีนนั้นจะต้องพิจารณาให้รอบคอบเป็นพิเศษไม่ลงโทษด้วยความโกรธ

หรือพยายามลงโทษโดยประมาณให้เหมาะกับเหตุ

โดยแน่ใจว่าการลงโทษจะแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ได้

ขนาดของการลงโทษควรพิจารณาเกี่ยวกับอายุ เพศ
ขนาดและความแข็งแรงของร่างกายของนักเรียนที่จะถูกทำ โทษ
การลงโทษควรมีผู้รู้เห็น แต่ไม่ใช่ การประจาน
ควรจะดูความนิยมของผู้ปกครองด้วยว่าสนับสนุนการลงโทษแบบนี้หรือไม่
และจะต้องรับผิดชอบ การลงโทษที่กระทำ
ลงไปนั้นเหมาะสมและมีเหตุผลเพียงพอ

2. การลงโทษโดยการกักขัง
3. การชดเชยค่าเสียหาย
4. การให้สังคมลงโทษ
5. การขูหรือการทำให้ได้อาย
6. การลงโทษโดยพักการเรียนและไล่ออก

Ovard (1966 อ้างถึงใน ฉัตรชัย, 2522: 145)

ได้เสนอหลักเกณฑ์เพื่อการแก้ไขหรือการทำ โทษดังนี้

1. การแก้ไขหรือการทำ

โทษควรมีธรรมชาติเป็นการให้การศึกษาคัดประสงคของการแก้ไขก็เพื่อจะชว
ยให้นักเรียนมีวินัยในตนเอง

นักเรียนที่ประพฤติตามกฎระเบียบเพราะถือว่าเป็นสิ่งน่าพึงกระทำ การทำ
โทษจะเป็นการสอนให้มีความรับผิดชอบ

2. การทำ โทษควรจะต้องเกี่ยวข้องกับการฝ่าฝืนขอบเขต หรือระเบียบ
3. การแก้ไขหรือทำ โทษควรจะต้องกระทำ

ทันทีหรือโดยเร็วที่สุดหลังจากกระทำ ผิด

4. การทำ โทษควรจะเป็นการนำไปสู่พฤติกรรมที่พึงปรารถนา
5. การทำ

โทษอาจจะพิจารณาอย่างรอบคอบว่าเป็นการถูกต้องไม่ควรทำโทษเมื่อโกรธ

6. การทำ โทษควรเป็นสิ่งที่ปฏิบัติได้

การควบคุมความประพฤติที่ใช้วิธีการลงโทษ

การควบคุมพฤติกรรมของนักเรียนด้วยการใช้วิธีลงโทษนั้น

โรงเรียนต่างๆ มักนิยมใช้กันเนื่องจากเป็นวิธีที่ง่าย สะดวก และประหยัดเวลา
ซึ่งครูฝ่ายปกครองมักนิยมใช้เพราะเชื่อว่าเมื่อใช้วิธีการนี้แล้วจะสามารถยุติพฤติ
กรรมการกระทำผิดวินัยของนักเรียนรายบุคคลได้ดี ซึ่ง กาญจนา ศรีกาฬสินธุ์
(2533: 260) ได้กล่าวถึงแนวทางการลงโทษนักเรียนไว้ว่า

การลงโทษเป็นรูปแบบการควบคุมพฤติกรรมแบบแรกสุดที่ก่อให้เกิดช่องว่างซึ่งควรจะยกเลิกได้แล้ว

วิธีการนี้ ช่วยแก้ไขสถานการณ์ได้เพียงชั่วคราวช่วยยามเท่านั้น

เพราะไม่ใช่วิธีการแก้ไขและไม่เกี่ยวข้องกับต้นเหตุของปัญหา อย่างไรก็ตามถ้าจำเป็นต้องใช้การลงโทษ

ก็ควรเลือกวิธีที่เหมาะสมกับความผิดที่เกิดขึ้น ต้องให้นักเรียนเข้าใจและการลงโทษต้องมีเหตุผลอย่างเพียงพอ

การลงโทษเป็นวิธีที่จะหยุดยั้งการประพฤติผิดได้เพียงชั่วคราวเท่านั้น

และควรใช้เฉพาะเมื่อสามารถหาสาเหตุที่แน่นอนและสามารถแก้ไขสาเหตุนั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้วเท่านั้น

การลงโทษต้องกระทำอย่างยุติธรรม ไม่ใช่วิธีที่รุนแรงหรือดูร้าย
ไม่กระทำในขณะที่ผู้ใหญ่ยังมีอารมณ์โกรธและจะต้องไม่กระทำให้นักเรียนได้รับความอับอาย

อย่างไรก็ตามนักบริหารที่เชื่อในวิธีการนี้

ต่างให้ความเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับวิธีการที่จะทำให้เกิดผลดีที่สุดโดยกล่าวแนะ
ว่า การควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียนชนิดที่มีการลงโทษนี้
จะได้ผลดีต่อเมื่อปฏิบัติตามหลักการดังต่อไปนี้ (ธีระวุฒิ, 2534: 33)

1. หลักความกระจ่างชัด (clarification principle) ตามหลักนี้

ผู้บริหารโรงเรียนพิจารณาปัญหาที่นักเรียนทำผิดวินัย

ให้เห็นกระจ่างชัดก่อนดำเนินการใดๆ ที่เกี่ยวกับการลงโทษ

2. หลักเมตตา (kindness principle) ตามหลักนี้ ผู้บริหารโรงเรียนจำ

เป็นต้องแผ่เมตตา เขาประกอบ

การลงโทษทางวินัยนั้นมีจุดประสงค์เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือ
เปลี่ยนนิสัยที่ไม่พึงปรารถนามาเป็นนิสัยที่พึงปรารถนา

นักเรียนเปลี่ยนแปลงได้บางแล้วพึงเข้าใจและให้เวลาสำหรับการเปลี่ยนแปลง
การลงโทษทางวินัยจำเป็นต้องนำเมตตาเขามาพิจารณาด้วย

3. หลักสาเหตุ (cause principle) ตามหลักนี้

ผู้บริหารโรงเรียนพึงมองสาเหตุที่เด็กทำผิดวินัย

และพิจารณาแก้ไขเฉพาะสาเหตุที่เกี่ยวกับโรงเรียนเท่านั้น

4. หลักความร่วมมือ (cooperation principle) ตามหลักนี้

ผู้บริหารโรงเรียนพึงขอความร่วมมือจากครูปกครองและชุมชนเข้ามาร่วมในการ
แก้ปัญหาหาก่อนมีการลงโทษทางวินัยแก่นักเรียนถ้ามีความจำเป็น

ซึ่งหมายความว่าถ้าปัญหาทางวินัยเกิดขึ้นในโรงเรียน

โรงเรียนจึงเป็นผู้รับผิดชอบแก้ไขฝ่ายเดียว ถ้าปัญหาเกิดในครอบครัว

ครอบครัวควรมีส่วนเกี่ยวข้องในการแก้ไขและถ้าปัญหาเกิดในชุมชน

ชุมชนควรมีส่วนร่วมในการแก้ไขกับโรงเรียน

5. หลักประนีประนอม (compromise principle) ตามหลักนี้

ผู้บริหารโรงเรียนควรใช้ความประนีประนอมถ้าครูอาจารย์กับนักเรียน

ขัดแย้งกันเกี่ยวกับการแต่งกาย และทรงผมตลอดจนการ

สูบบุหรี่ตามถนนหนทาง ซึ่งเป็นที่เข้าใจว่าหลักนี้มุ่งให้เดินเข้าหากันคนละครึ่ง

6. หลักยกย่องชมเชย (admiration principle) ตามหลักนี้

ผู้บริหารโรงเรียนพึงให้คำยกย่องแก่นักเรียนที่ให้ความร่วมมือกับการแก้ไขปัญ

หาความประพฤติผิดระเบียบวินัย ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความร่วมมืออีกต่อไป

7. หลักความเหมาะสม (appropriateness principle) ตามหลักนี้

ผู้บริหารโรงเรียนควรคำนึงความเหมาะสมของความผิดที่นักเรียนทำ

กับโทษที่นักเรียนได้รับ จำ เป็นต้องให้เหมาะสมกัน

8. หลักอธิบายให้เข้าใจ (explanation principle) ตามหลักนี้
ผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องอธิบายให้นักเรียนที่ทำผิดวินัยได้ทราบว่าเขาได้ทำ
อะไรผิด และให้เขาเข้าใจในลักษณะโทษที่เขาจะได้รับก่อนการลงโทษ
ซึ่งเชื่อว่าการร่วมมือในการแก้ปัญหาความผิดวินัยของนักเรียนจะสามารถคาด
หวังได้สูงขึ้น

9. หลักเหตุผล (reason principle) ตามหลักการนี้
ผู้บริหารโรงเรียนพึงต้องใช้ความคิดและเหตุผลพิจารณาความผิดของนักเรียน
อย่างรอบคอบ

การตัดสินใจลงโทษต้องกระทำอย่างมีเหตุผลอันสำคัญคือนักเรียนมีเจตนากระ
ทำความผิด เพราะจะช่วยให้นักเรียนที่ทำ
ผิดยอมรับและให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหาความผิดวินัยได้มากกว่า

10. หลักปลอดอคติ (biasclearness principle) ตามหลักนี้
ผู้บริหารโรงเรียนพึงพิจารณาความผิดของนักเรียนในเขตปลอดอคติ
เพราะจะช่วยให้เกิดความยุติธรรม เกิดความเหมาะสม มีความรู้สึกที่ดี
และจะได้รับความร่วมมือในการแก้ปัญหาความประพฤติดีกว่า

11. หลักความสงบ (calm principle) ตามหลักนี้
ผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องระลึกรวบรวมอารมณ์ก่อนการลงโทษนักเรียนนั้นต้องไม่กระ
ทำในเวลาที่มีอารมณ์โกรธ เพราะสีหน้าท่าทางและทางเสียงของตนในขณะนั้น
จะทำให้ผู้ได้รับการลงโทษรู้สึกวุ่นวายมากกว่าขณะที่มีอารมณ์สงบ

12. หลักไร้ความเหี้ยมโหด (terriblelessness principle)
ตามหลักนี้ผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องระลึกรวบรวมอารมณ์ก่อนการลงโทษนักเรียนนั้นต้องไม่กระ
ทำในเวลาที่มีอารมณ์โกรธ เพราะสีหน้าท่าทางและทางเสียงของตนในขณะนั้น
จะทำให้ผู้ได้รับการลงโทษรู้สึกวุ่นวายมากกว่าขณะที่มีอารมณ์สงบ

สรุป

ระเบียบ แนวคิด และวิธีการต่างๆ
ในการลงโทษนักเรียนมีอยู่หลายวิธีการลงโทษเป็นสิ่งที่ถกเถียงกันอยู่มากทั้งนี้
เนื่องจากความคิดเห็นที่แตกต่างกันในเรื่องระเบียบวินัย และการลงโทษ
ซึ่งคนส่วนใหญ่ยังเห็นว่าการลงโทษจะช่วยทำให้เด็กเป็นคนมีระเบียบวินัย
ประพฤติตัวดี
สวนฝ่ายที่ไม่เห็นด้วยกับการลงโทษมองเห็นว่าระเบียบวินัยควรเกิดจากการคว
บคุมภายในตนเองอันจะนำไปสู่การเคารพนับถือในตนเอง
ผู้บริหารและครูต้องเลือกใช้ให้เหมาะสม
และต้องตระหนักอยู่เสมอว่าการลงโทษนักเรียนควรใช้เฉพาะเมื่อสามารถหาสา
เหตุที่แน่นอนและสามารถแก้ไขสาเหตุนั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้วเท่านั้น
ถ้าจำเป็นต้องใช้การลงโทษ ก็ควรเลือกวิธีที่เหมาะสมกับความผิดที่เกิดขึ้น

ต้องให้นักเรียนเข้าใจและการลงโทษต้องมีเหตุผลอย่างเพียงพอ
การลงโทษต้องกระทำอย่างยุติธรรม ไม่ใช่วิธีที่รุนแรงหรือดูร้าย ไม่กระทำ
ในขณะที่ผู้ใหญ่ยังมีอารมณ์โกรธและจะต้องไม่กระทำให้นักเรียนได้รับความอับ
อาย

ต้องทำด้วยความเมตตา

ให้คิดเสมอว่าการลงโทษนักเรียนนั้นไม่ใช่การทำให้นักเรียนเจ็บปวดทั้งทางร่าง
กายจิตใจ หรือเป็นการสนองอารมณ์ของคุณ
แต่มีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้นอันจะนำไปสู่
ความสงบสุข ความเป็นระเบียบเรียบร้อยในสังคม

บรรณานุกรม

กรมพลศึกษา. (2537). รายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลการคุ้มครองความปลอดภัยนักเรียน

นักศึกษาในสวนกลางและสวนภูมิภาค ประจำปีงบประมาณ 2536.

กรุงเทพมหานคร: กองสารวัตรนักเรียน กรมพลศึกษา.

กรมสามัญศึกษา. (2534). การบริหารกิจการนักเรียน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์

โอเดียนสโตร์.

กาญจนา ศรีกาพิสินธุ์. (2533). การบริหารกิจการนักเรียน. (พิมพ์ครั้งที่สอง).

กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

ฉัตรชัย อรรถนันท์. (2522). หลักการบริหารโรงเรียน. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก.

ดาว เมืองพาน. (2539). **“ระเบียบวินัย”**. ครูเชียงราย.

ทวีบุรณ หอมเย็น. (2534). การบริหารกิจการนักเรียน. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

ธีรวุฒิ ประทุมนพรัตน์. (2534). การบริหารกิจการนักเรียน. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.

ประเวศ วะสี. (2538). **“ยุทธศาสตร์ทางปัญญาแห่งชีวิต”**. ทิศทางไทย.

พนัส หันนาคินทร. (2528). การมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พิมพ์เกษตร.

พรณี ชูทัย เจนจิต. (2538). จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพมหานคร : ต้นอ้อ แกรมมี.

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2537). **การเสริมสร้างวินัย**

คู่มือแนะแนว

ทางปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ครุสภาลาดพร้าว.

สมพร สุทัศนีย์, ม.ร.ว. (2523). จิตวิทยาการปกครองชั้นเรียน. กรุงเทพมหานคร:

ไทยวัฒนาพานิช.

สุนน อมรวิวัฒน์, อุดมลักษณ์ กุลพิจิตร และ ทิศนา แชมณี. (2535).

ความคิดและภูมิปัญญา

ไทยดานการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Biehler and Snowman. 1990. Psychology Applied to Teaching. (6th. ed). Boston:

Houghton Mifflin Comp.